

R. KAVINSKIS

UZ VIENA MERIDIĀNA

(Nobeigums)

Katrs, kurš nonāk Livingstonā, uzskata par goda lietu un vislielāko nepieciešamību aiziet pie Viktorijas ūdenskrituma. Zambijas republikas valdība arī mums bija sagādājusi iespēju tuvāk papētīt šo lielāko upi, pavērot dzīvi tās krastos.

Viktorijas ūdenskrituma troksni var sadzirdēt jau pa krietnu gabalu. Tāpēc vietējie iedzīvotāji šo dabas brīnumu sauc par «mozi-o-tunja», kas tulkojumā nozīmē «dārdošie dūmi». Krītot no 120 metru augstuma, no bazalta klinšu parkārēm, ūdens pārvēršas stīkos pilienos, miglā, tvaikos. Attāla pērkona troksni var dzirdēt, kad nokāp lejā, ūdenskrituma pakājē, kur ierīkoti skatu laukumi, atpūtas vietas.

D. Livingstons, kā jau džentelmenim pienākas, savu atklājumu vēltīja Anglijas karalenei Viktorijai, nosaucot viņas vārdā. Ar šo nosaukumu tas atzīmēts uz kartēm, iegājis tūrisma ceļvežos, pasaules literatūrā. Tā apjūsamošanai ievērojami vārda meistari vēltījuši savus sacerējumus. Tomēr vietējie iedzīvotāji paliek pie sava «mozi-o-tunja». Bet mums nepaveicās. Kad nonācām šajā tik slavenajā vietā, lietus periods bija tikko sācies, citkārt ar ūdeņiem bagātā Zambezi bija pamatīgi izžuvusi, un ūdenskri-

tums vēl «strādāja ar nepilnu slodzi». Šobrīd, rakstot šīs piezīmes, kad Zambijas vasara jau uzņēmusi pilnu slodzi, upe atkal ir sasniegusi savu augstāko līmeni lēzenajos krastos.

Viktorijas ūdenskrituma zonā Zambezi ir robežupe starp vairākām valstīm. Turpat zemāk par ūdenskritumu paceļas tilts. Daži soļi pa to, un jau esi Zimbabvē. Šī valsts ir vienas ar Zambiju koalīcijas pārstāve, tāpēc tāda robežpāriešana ir viegla un vienkārša. Starp citu, lai nokļūtu vairākos Vara jostas rajonos no Ziemeļrietumu provinces, Tsākais ceļš ir caur Zairu. Un arī tuvākā osta ir Tanzānijā — Darassalama Indijas okeāna krastā.

Zambezi pilnūdens laikā šeit ir apmēram divu kilometru platumā. Pie apvāršņa redzamajā ainavā labajā krastā «noslēpušās» vēl divu valstu robežas. Vistuvākā ir Botsvana, tad Namībija. Tās visas robežojas ar upi. No Namībijas pierobežas Zambezi pagriežas uz ziemeļiem. Tā tas bija mūsu kuģīša kustības virzienā, bet mēs ceļojām pret straumi. Zambezi savu ceļu uz Indijas okeānu uzsāk Zairā, šķērso nelielu Zambijas nostūri un pazūd Angolas džungļos, lai no turienes atkal iznirtu Zambijas zemē. Te savāc vairāku pieteku ūdeņus, pa Zambijas

un Zimbabves robežu, ceļā atsvaidzinot Karības ūdenskrātuvi, ko izveidojusi spēcīga hidroelektrostacija, sasniedz Mozambiku un caur to nonāk okeānā, vai precīzāk — Mozambikas šaurumā iepretī Madagaskarai.

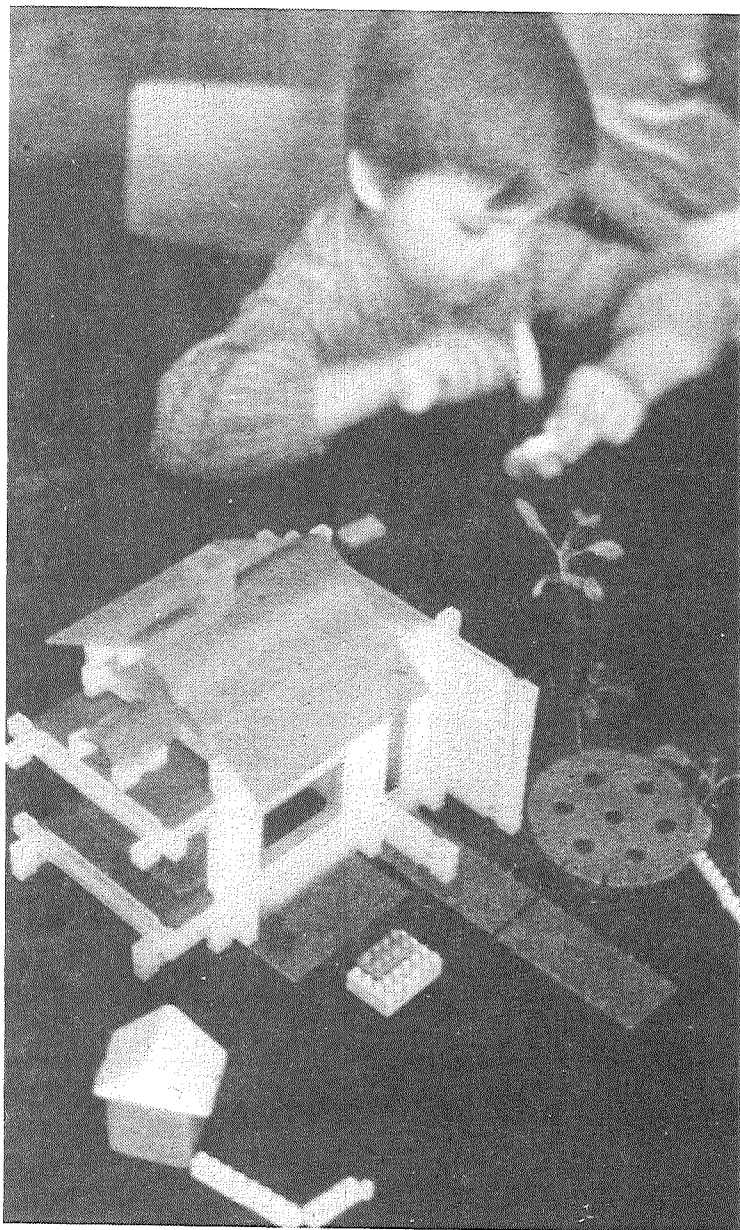
Mums bija izdevība pabraukt tikai nelielu gabaliņu — starp Viktorijas un Ngambves ūdenskritumiem. Samērā rāmais ūdens tecējums neradīja lielu pretestību kuģim, tas viegli slīdēja uz priekšu.

Vietām labi var redzēt, ka upes pārplūšanas laikā krastu līnija ir ievērojami tālāk, nekā pašlaik. Dažas no ēkām ir uz stabiem.

Rietumu province, kuras virzienā peldējām, ir slavena lopkopju zeme, te zaļojošajā ielejā izvietoti lieli ganāmpulki. Līdz šī rajona administratīvajam centram — Mongu pilsētai, kas atrodas pie upes, mēs nevarējām nokļūt, jo tā atrodas viņpus Ngambvei. Šī province ievērojama arī ar to, ka te, netālu no Mongu — Lealuī atrodas lozi tautas augstākā vadoņa mītne, kur viņš ar ģimeni dzīvo pašstāvīgi, bet netālu no tās — Limalungu, kur dzīvo pa vasaru, tas ir, lietus periodā, kad Zambezi pārplūst. Tātad maza valstiņa lielajā valstī. Tauta saglabā savas etniskās īpatnības, tradīcijas. Mongu tikai tagad sāk veidoties rūpnieciski uzņēmumi, jau darbojas zivju pārstrādes un miltu fabrikas, ir mašīnu un traktoru stacija. Tomēr tā joprojām ir administratīva pilsētiņa — 70 procenti no vairāk nekā 12 tūkstošiem iedzīvotāju ir valsts dienestā.

Tautas parunā teikts: «Labi ir ciemos, bet mājās — vēl labāk». Arī mūsu delegācijai nemanot pienāca diena, kad bija jādodas atpakaļ pie saviem pastāvīgajiem pienākumiem.

CELTNE SĀKAS BĒRNĪBĀ

Nākošie Sociālistiskā Darba Varoņi un Nopelniem bagātie darbinieki sākas bērnībā. Pie rotaļu mašīnām, darbgaldiem, konstruktoriem. Bērna interešu loks pirmsskolas vecumā ir ļoti plašs. Viņam jālasa priekšā grāmatas un jāstāsta pasakas, jādzied un jāmaca dejot. Bērns aug. Un kļāt ir tas brīdis, kad pašam gribas darboties. Vecāki ar lielu prieku iegriežas rotaļlietu veikalos, kur var atrast saliekamas vai salīmējamās detaļas, lai mazais būvē pats.

SIVĒNI UN KRĪTS

Minerālvielas nepieciešamas gan pieaugušajām cūkām, gan arī sivēniem un pušcūciem. Ja augošo cūku barības devās trūkst tādu minerālvielu, kā kalcijs un fosfors, tās slimo ar rahītu, ar kaulu atmišķēšanu, vērojama šo dzīvnieku vispārējā novājinātība un rezultātā tas viss nelabvēlīgi iespaido produktivitāti.

Cūku grūsnības laikā minerālvielas tām nepieciešamas tādēļ, lai normāli varētu attīstīties sivēni. Ja šajā laik-

posmā dzīvniekiem trūkst minerālvielu piedevu, iespējama neatīstījušos sivēnu izmešana, atnesusies vaisliniece var apēst savu mētienu. Negatīvs iespaids vērojams arī jauno dzīvnieku grupās — tie ļoti maz pieņemas svarā, bieži slimo ar mazašūnību un rahītu, kuilīši kļūst nederīgi vaislai.

Par negatīvu rosinošu faktoru var būt cūku turēšana sliktos apstākļos, ja mītnēs ir mitrs, tās nav nodrošinātas pret caurvējiem, ja dzīvniekus

PAMĒGINIET!

tur lielā saspīestībā un tamlīdzīgi, nepietiekami laiž pastaigās, mītnes slikti apgaismotas.

Ar minerālpiedevām cūkas nodrošina, piejaucot kļāt pamatbarībai, tāpat arī izbarojot tīrā veidā un no atsevišķām silēm.

Ar sekmēm var lietot šādus maisījumus: 40 procenti kaulu miltu, 30 procenti krīta un 30 procenti vārāmās sāls.

N. TIHONOVŠ,

lauksaimniecības zinātņu kandidāts («Seļskaja Žizņ»)

PIE KAFIJAS TASĒM

(Nobeigums. Sāk. 1 lpp.)

Programmu vadīja kultūras nama direktore Jelena Sivcova un komjaunatnes komitejas sekretāre Natālija Lupoško. Viņas organizēja arī dažus atjautības uzdevumus, lai atpūtas brīžus padarītu jautrākus.

Bija laiks arī nopietnām pārdomām un pārrunām. Uz tām uzvedināja siera rūpnīcas laboratorijas vadītāja Valentīnas Deksnas stāstījums par piena kvalitāti, par jaunajiem uzdevumiem nākotnē, ko piena ražotājiem izvirza valsts standarta prasības. Ar labiem vēlējumiem jaunajā darba cēlienā — tikko uzsāktajā gadā vispār un pārejā uz darbu vasaras mēnešos, kam lopkopības darbinieki jau tagad sāk gatavoties, pie klātesošajiem vērsās kolhoza «Krasnij Oktjabrj» galvenā zootehniķe Irīna Norkārkle. Atzinīgus vārdus fermu ļaudīm un pānkumu vēlējumus izteica agrofīrmas ģenerāldirektora vietniece lauksaimnieciskajā ražošanā Sofija Vjakske.

Gandrīz trīs ar pusi stundas ilga draudzīgās pārrunas pie kafijas galdīņiem. Fermu darbinieku atpūtas pēcpusdienu kuplināja agrofīrmas vokāli instrumentālais ansamblis, ko vada Jānis Mūrnieks, izpildot padomju un ārzemju estrādes melodijas. Ar savu programmu, sirsniņģi sveikti, uzstājās Jāņa Raiņa Dailes teātra aktieri Ivars Kalniņš un Jānis Bērziņš, kuri mūsu republikā pazīstami arī kā kinoaktieri. Lauku ļaudīm nav tik lielu iespēju apmeklēt izrādes teātrī, aizbraukt uz Rīgu, bet kinoseansus agrofīrmas kinonamā var noskatīties katru dienu. Ciemiņu mudinātas, lopkopes arī pašas nodziedāja populārās dziesmas.

Atpūtušies lopkopības fermu ļaudis atkal ķērās pie darba. Viņi apgalvoja, ka pasākums visiem patīcis, un priecājās, ka tā rīkotāji savukārt solīja aicināt kopā biežāk. Šādām reizēm ziemošanas nogalē un pirms vasaras darba cēliena uzsākšanas jāklūst par tradīciju.

A. MEŽMALIS

ATTĒLOS: lopkopēji atpūtas brīdī; uzstājas Dailes teātra aktieri J. Bērziņš (pa kreisi) un I. Kalniņš.

ATTĒLĀ: grupa no olimpiādes dalībniekiem radošās sacensības laikā.
V. STEPANOVA foto

BALSIS UN ATBALSIS

Šo vēstuli zināšanai mums atsūtīja laikraksts «Padomju Jaunatne»:

«Sirsnīgi sveicu jaunajā Pūka gadā! Vēlu tikpat neatlaidīgi cīnīties par latviešu valodas tīrību!

1988. gads pēc austrumu ticējumiem ir Pūka gads. Latviskajam vārdam Pūkis nesaskatu nekādas vainas. Diemžēl agrofirma «Karsnij Oktjabrj» laikraksts «Jaunais Ceļš» uzskata, ka labākais gada nosaukums būtu Drakona gads. Ar ko tad latviskais Pūkis kritis neželastībā? Un kā uzskatāt Jūs? Andris Kalniņš.»

— Paldies par tik lielu uzmanību pret mūsu avīzi! Kā stāsta zinātnīji,

tad Pūkim patīkot, ka par viņu bieži runā. Mēs neesam pirmie, kuri piemin Drakona vārdu.

«Parādu tev visdziļāko cieņu — saņem ielūgumu apciemot Jūras dieva Drakona pili... Tur Urasimo Taro sagaidīja pati pils saimniece Jūras dieva Drakona skaistā meita Otohime ar pavadoņu svītu...» — to stāsta 1981. gada «Pasaku kalendārs».

«Pūkis — tas pats kas drakons (Rietumu tautu mitoloģijā), — miltīga, spārnota ķirzaka, kura splauj uguni» — Voldemārs Ancītis, «Latvju dainu izlase», 1984. gads.

tikai Riebiņu baznīcā, bet arī citur piedzērušos neesmu redzējis, jo tur nevienu nemāca dzert un ar pudelem tur neviens neieiet.

Kaut anonīmās vēstules tagad nav modē, es savu vārdu neminešu. Vienalga Jūs šo vēstuli nepublicēsiet, kaut arī izlasīsiet!»

— Kāpēc lai nepublicētu? Lūdzul! Vēl vairāk, mēs domājam, ka Jūsu vēstule var likt padomāt arī minētās fabrikas strādniecēm. Lai palasa.

Šujiet pogas!

Tik mazas un tik dažādas! Bet kādu negaidītu efektu var panākt ar tām. Svarīgi, ka tas var izskatīties pārdroši, un tā tam arī jābūt.

Vienu pašu pogu var pat nepamanīt, bet tas, kurš nav skopojies, mierīgu sirdi var atteikties no citām rotām.

Tā var izskatīties vakara variants: uz platas jostas uzšuj pogas ar spīdīgiem akmeņiem. Pogas un ķēdītes rotā bereti, jautri izskatās bērnu bikšu lencītes, nobērtas ar rotaļu

pogām. Nežēlojiet vecās rezerves, droši šujiet svārkiem klāt visdažādākās pogas. Arī uz kombinētā virvalka skaisti izskatās krāsainas pogas.

«Burda Moden», 1988. gada 1. numurs

Nemot vērā to, ka mūsu veikalos pogas tomēr ir samērā lielā izvēlē, tad tie, kuri paklausīs šī populārā izdevuma padomam un pagūs iegādāties tās pirmie, var radīt lielisku efektu.

SPORTS

Uz svinīgu vadošo darbinieku II spartakiādes atklāšanu rajona kultūras namā sapulcējās 27 kolhozu un organizāciju vadītāji, partijas pirmorganizāciju sekretāri, arodbiedrību priekšsēdētāji, komjaunatnes organizāciju sekretāri un sporta metodiķi. Viņus uzrunāja Latvijas Kompartijas rajona komitejas sekretārs Pjotrs Romanovs, novēlēja veiksmīgus startus, sportisku noskaņojumu.

Tad visi devāmies uz starta vietām. Slēpotājiem distances bija nospraustas pilsētas parkā, šāvējus gaidīja rajona centra II vidusskolas šautuve, dambretistus — kultūras nama zāle, novusistus un basketbola soda meitienu izpildītājus — sporta skolas zāle.

Vadošo darbinieku spartakiādē

Mūsu agrofirma komandu pārstāvēja Anna Škapare — slēpošanā, dambretē — es pati, novusā — Zoja Dorofejeva, šaušanā — Marija Reča, soda meitienu izpildē — Valērijs Unžakovs. Vērtējumā ieņēmām pirmo, ceturto, astoto, ceturto un piekto vietu.

Mazāk veicās interesantajā stafetē, galvenokārt tāpēc, ka vietu sadalē

tika ņemts vērā, vai piedalās uzņēmuma vadītājs. Mūsu komanda ieņēma 14. vietu.

Turpmāk šim pasākumam gatavosimies rūpīgāk, veltīsim lielāku uzmanību, atradīsim laiku un vēlēšanos piedalīties, jo ieguvēji būs visi. Ne jau rezultāts šajā gadījumā ir galvenais, daudz svarīgāk ir iemantot lielisku garastāvokli, labu noskaņojumu. Un arī patīkami pavadīt laiku, jo šādi pasākumi ir labi organizēti.

Janīna PAUNIŅA

siera rūpnīcas fizikolektīva priekšsēdētāja

ATTĒLĀ: finišē slēpošanas sacensību dalībnieki, vadībā — mūsu agrofirma komandas pārstāve Anna Škapare.

Kam, māsiņa, tu iegāji
Ābelīšu dārzīnā!
Tev galviņa apbirusi
Baltābeļu ziedīņiem.

Latviešu tautasdziesma

Agrofirma valde, partijas, arodbiedrības un komjaunatnes komitejas sirsnīgi sveic jubilāri — ilggadīgo čaklo laukkopi
ALEKSANDRU DAŅILOVU 60 gadu jubilejā!

Tas bij labs kumeliņš,
Kas sviež sniegu kamanās;
Tas bij labs tēva dēls,
Kas var tādu nopelnīt.

Latviešu tautasdziesma

65 gadu jubilejā sveic celtnieku
ANTONU MAĻINU.

Abiem čaklajiem darba darītājiem novēl daudzus gadus ražena mūža, veselību un panākumus!

PĒDĒJAIS BRĪDINĀJUMS

I ražošanas iecirkņa darba padome izskatīja materiālus par Kornēlijas Leitānes vairākkārtējiem darba kavējumiem sakarā ar alkohola lietošanu. Viņai izteikts pēdējais brīdinājums. Ja vēl turpinās dzeršanu un darba kavēšanu, padome ierosinās valdei izlemt par K. Leitānes izslēgšanu no kolhoza un nosūtīšanu piespiedu ārstēšanā no alkohola.

KINO MARTĀ

- «Stāsts par divām pilsētām», Anglija
 - «Sāviens mugurā», «Mosfilj»,
 - «Liktenīgais ceļojums», I un II sēr., Anglija,
 - «Šakti», I un II sēr., Indija,
 - «Akcija», «Mosfilj»,
 - «Lifts uz ešafotu», Francija,
 - «Banza», Francija,
 - «Viss ačgārni», I un II sēr., Indija,
 - «Luiziāna», I un II Kanāda-Francija,
 - «Bez dēla nenāc!», Odesas st.,
 - «Aizejot paliek», «Uzbekfilj»,
- Sākums pulksten 19.30.

KINONAMĀ

Ceturtdien, 24. martā, agrofirma kino namā fiksāns ar jaunās latviešu mākslas filmas «Viktoria» uzņemšanas grupu, filmas noskatīšanās. Režisors — O. Dunkers.

Sākums pulksten 15.00.

Redaktors A. RANCĀNS

Nikolaja Gorkina linogravīrā.

JAUNĀS
CEĻŠ

Laikraksts «Jaunais ceļš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdienās. Fotosalikums.

Redakcijas adrese: 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofirma «Karsnij Oktjabrj». Telefoni — redaktoram 56652. Nodaļu vadītājiem — 56732.

Met. Pasūt. 1220 1907

Iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespaidloksne.